

Proiect Leonardo da Vinci

**„Metodologii și strategii inovative de mentorat și coaching
pentru prevenirea renunțării la cariera
didactică a profesorilor debutanți ”**

Flux 3: 05 – 18. 05. 2014, Lisabona, Portugalia

Partener de primire: Casa de Educação, din Lisabona,
în parteneriat cu Facultatea de Psihologie din Lisabona

Participanți:

- ▶ APOPEI ALLA
- ▶ CĂPRARU IRINA
- ▶ DOBOȘ MIHAELA
- ▶ FARCAȘ GENOVEVA
- ▶ HADÎMBU STELIAN
- ▶ HARDULEA ANCA
- ▶ IANCU FLORIN
- ▶ LESENCIUC MIHAELA
- ▶ RAUS GABRIELA
- ▶ ȚABĂRĂ AURA

Coordonatorii instituției gazdă:

Maria Jose Chambel
Facultatea de
Psihologie din
Lisabona

Rosario Pires
Casa de Educação
din Lisabona

Irina Căpraru
Inspectoratul
Școlar Județean
Iași

Inspectoratul Școlar Județean
Iași

Casa de Educação

Technical University
of Lisbon

STRUCTURA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR DIN PORTUGALIA

- obligatoriu până la vârsta de 18 ani

- ▶ **Învățământ preșcolar (3-6 ani)**
- ▶ **Învățământ de bază (6-15 ani, clasele I-IX)**
- ▶ **Ciclul 1: clasele I-IV**
- ▶ **Ciclul 2: clasele V-VI**
- ▶ **Ciclul 3: clasele VII-IX**
- ▶ **Învățământ secundar (15-18 ani, clasele X-XII)**

Filiera științifică

Filiera umanistă

Filiera tehnologică

Filiera artistică

- ▶ **Școala profesională**
- ▶ **A doua șansă este destinată celor care nu au finalizat nivelul de bază și/sau secundar până la vârsta de 18 ani.**

Examenе naționale:

- ▶ la finalul clasei a IV - a, a VI - a, a IX - a (limba și literatura portugheză, matematică)
- ▶ la finalul clasei a XI - a (două probe la alegere, din disciplinele studiate în clasele a X- a și a XI- a, conform filierei)
- ▶ la finalul clasei a XII - a (limba și literatura portugheză este obligatorie pentru toți, a doua probă e în concordanță cu filiera absolvită)

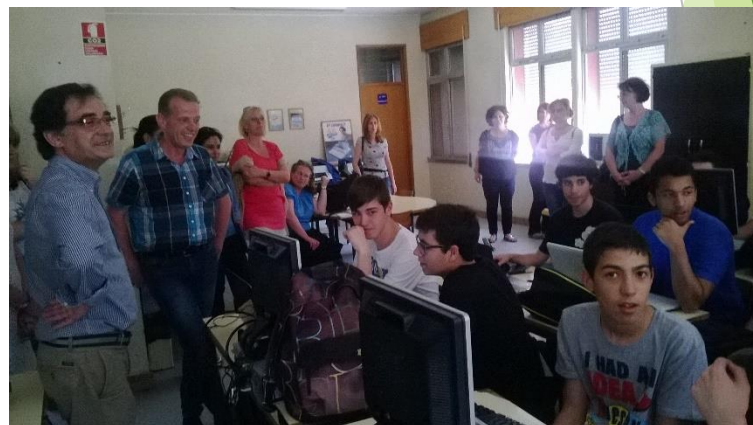
Inspectoratul Școlar Județean
Iași

Casa de Educação

Technical University
of Lisbon

Proiect Leonardo da Vinci: LLP-LdV/VETPRO/2013/RO/353

CARACTERISTICI ALE DEZVOLTĂRII PROFESIONALE

- ▶ intrarea în sistem se realizează printr-un examen național de ocupare a posturilor vacante (posturi insuficiente pe fondul creșterii vârstei de pensionare și a normei didactice).
- ▶ Există 11 niveluri de dezvoltare profesională pe care le parcurge fiecare profesor de la momentul debutului până la pensionare; în medie se avansează câte un nivel la fiecare patru ani, ultimul nivel fiind depășit, în general după vârsta de 60 ani. Se avansează în urma evaluării unui raport de autoevaluare. Evaluarea se face atât în cadrul școlii (30% din punctaj), cât și de un evaluator extern (70% din punctaj).

Avantaje:

- ▶ Evitarea autosuficienței profesionale timpurii
- ▶ Contactul permanent cu noutățile din domeniu

Coaching. Învățare și schimbare

- ▶ Coaching - ul reprezintă o strategie de dezvoltare a personalului în instituțiile școlare. Este orientat pe termen scurt (politica pașilor mici) și se concentrează pe sarcini specifice, pornind de la nevoile individuale ale cadrului didactic. Presupune transformarea potențialului intern al fiecărui profesor în rezultat (metafora iceberg-ului).
- ▶ Scopul principal: extinderea capacității profesorului de a obține rezultate, precum și facilitarea dezvoltării profesionale.
- ▶ Cotextul: ca urmare a crizei economico -financiare din ultimii ani, implicit a diminuării resurselor pentru cercetare, s-a dezvoltat coaching-ul, care a reorganizat resursele, deplasând accentul spre potențarea resurselor individuale (ale școlilor și ale profesorilor).

Obiective:

- ▶ Identificarea și eliminarea elementelor care blochează activitatea profesională (obstacole, prejudecăți, cutume, rutină).
- ▶ Crearea unei culturi educaționale centrată pe rezultat (calea profesională devine mai eficientă atunci când finalitățile sunt clare și măsurabile).
- ▶ Asigurarea unui feedback realist și specific
- ▶ Creșterea gradului de satisfacție profesională, precum și îmbunătățirea calității muncii (reziliența - capacitatea de adaptabilitate, flexibilitate, rezistență și revenire la și după schimbările din sistemul educațional).
- ▶ Implementarea unor politici care să determine creșterea respectului societății referitor la importanța profesiei cadrului didactic.
- ▶ Coaching-ul facilitează schimbarea modelelor de comportament și gândire ale profesorului și contribuie la creșterea performanțelor individuale ale acestuia.

Mentorat. Metafore și semnificații

- ▶ „What makes school different is the human factor.” (Valadares Tavares)
- ▶ Mentoratul - o călătorie *împreună* (mentor + profesor) spre *sine* și spre *ceilalți* având ca destinație *dezvoltarea profesională*.

Mentorat. Organizare

- ▶ *Universitate*
- ▶ Selectează școlile de aplicație/ practică pedagogică pe o rază de max 100 km.
- ▶ Coordonează stagiile de pregătire prin profesorii mentori din universitate și profesorii mentori din școală
- ▶ Coordonează întâlnirile mentorilor și schimburile de experiență
- ▶ Realizează evaluarea finală a studenților printr-o comisie formată din președinte, profesorul mentor din universitate, profesorul mentor din școală.

Inspectoratul Școlar Județean
Iași

Casa de Educação

Technical University
of Lisbon

COACHING ȘI MENTORAT ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL PORTUGHEZ

Proiect Leonardo da Vinci: LLP-LdV/VETPRO/2013/RO/353

„Future teachers”

- ▶ Studenți în anul II de master, după anul I de pregătire psihopedagogică teoretică
- ▶ Desfășoară activitatea de pregătire pe parcursul unui an de zile
- ▶ Susțin activitate didactică la clasele mentorului, fără remunerare
- ▶ Autoevaluează activitatea prin discuții zilnice cu mentorul
- ▶ În al doilea semestru, fiecare viitor profesor are obligația de a susține o normă didactică întreagă timp de o săptămână
- ▶ În cazul existenței mai multor stagiari, mentorul apelează la normele colegilor din școală. Sunt evitate clasele terminale, care au de susținut examene naționale.

Avantaje:

- ▶ Familiarizarea cu programul de lucru și cu abordările diferite, în funcție de vârstă, potențialul și nivelul elevilor
- ▶ Acomodarea cu managementul timpului și cu empatia profesională

Inspectoratul Școlar Județean
Iași

Casa de Educație

Technical University
of Lisbon

Gostas de conhecer **pessoas novas?**
 És responsável e tens espírito de **interajuda?**

TORNA-TE MENTOR(A)!

FORMAÇÃO:
3 de junho às 9h

INSCREVE-TE ATÉ 28 DE MAIO!
 Envia os teus dados (nome, curso, ano e contacto)
 para npvfpie@gmail.com

mentores Núcleo de Promoção do Voluntariado Gabinete de Apoio Psico-Pedagógico ao Estudante Faculdade de Psicologia Instituto de Educação Universidade de Lisboa

Mentor

- ▶ Coordonează activitatea a 1-3 studenți
- ▶ Verifică proiectele trimise de studenți cu 24h înainte și aprobă susținerea activității didactice
- ▶ Elaborează fișe de asistență, 3 rapoarte, din care un raport final cu 3 componente: *descriptivă*, *analitică*, *proiectivă*.
- ▶ Realizează o evaluare de etapă (decembrie) și propune un plan de remediere sau de îmbunătățire
- ▶ Evaluează activitatea studentului prin note între 1 și 5

Procesul de mentorat

ADAPTARE

- primele 4 săptămâni
- spații, resurse
- cunoașterea nivelului general al clasei

ANXIETATE

LEADERSHIP

- următoarele 3 luni
- organizarea școlii (proiectul de dezvoltare instituțională)
- Documente reglatorii
- Regulamente

ÎNCREDERE

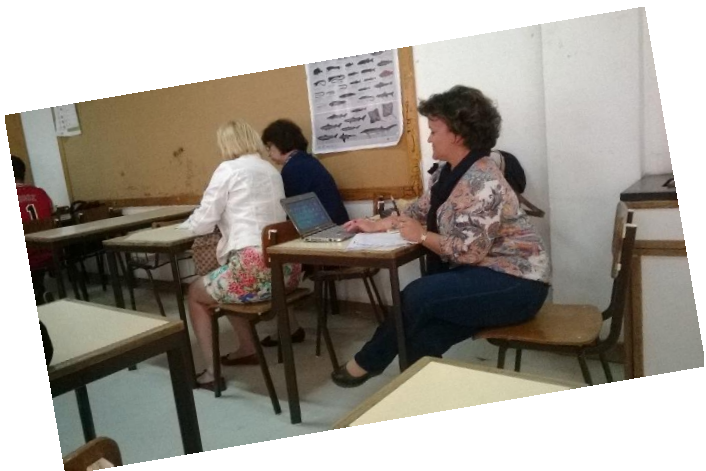
PROCES DIDACTIC

- Întregul an
- Planificare
- predare-învățare-evaluare

COMPETENȚE

O altfel de analiză a activității de mentorat

Inspectoratul Școlar Județean
Iași

Casa de Educação

Technical University
of Lisbon

EDUCAȚIA SPECIALĂ ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PORTUGHEZ

Elevi:

- ▶ Copiii cu CES sunt integrați în școli speciale și școli de masă
- ▶ Integrarea în școli speciale (deficiențe senzoriale de văz și de auz și deficiențe severe/ asociate/ autism)
- ▶ Integrare în școlile de masă (individual și în grupuri mici, max. 2 elevi într-o clasă) și clase integrate
- ▶ Elevii cu deficiențe severe studiază curricula specială și participă cu ceilalți elevi din școală la acele activități recomandate de specialiști (muzică, desen, extracuriculare etc.)
- ▶ Evaluarea și orientarea se realizează de către specialiștii din școală, la recomandarea unui profesor/ părinte, doar cu acordul familiei
- ▶ Elevii cu CES din școlile de masă au curricula diferită, evaluare diferită și obțin o diplomă diferită
- ▶ După vârsta de 15 ani pot fi angajați în unități protejate de stat (reduceri de taxe)

Specialiști:

- ▶ Resursa umană specializată are pregătire în educație specială (master de 2 ani)
- ▶ Sunt angajații școlilor în care își desfășoară activitatea
- ▶ Sunt organizați într-un departament de educație specială la nivelul școlii
- ▶ Lucrează câte 2 profesori per clasă specială și sunt sprijiniți de infirmieră angajată de școală
- ▶ La clasele speciale integrate
- ▶ Pentru activități remediale sunt angajați ”tutor teacher” (orice tip de studii universitare) cu rol de a sprijini elevii cu rezultate slabe să recupereze lacunele.

Inspectoratul Școlar Județean
Iași

Casa de Educação

Technical University
of Lisbon

ACTIVITATEA DE CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ. PARTICULARITĂȚI ALE SISTEMULUI PORTUGHEZ

- ▶ **Denumirea postului:** psiholog
- ▶ **Statut:** funcționar public
- ▶ **Angajator:** unitatea școlară (un psiholog/ 1 sau 2 unități cu circa 1500 elevi)
- ▶ **Coordonare profesională:** Colegiul psihologilor
- ▶ **Coordonare administrativă:** unitatea școlară
- ▶ **Coordonare metodologică:** -
- ▶ **Program de lucru:** 8 ore (activitate de grup - 3 ore, activitate individuală la dispoziția beneficiarilor elevi/ profesori/ părinți - 4 ore, activitate de pregătire - 1 oră)
- ▶ **Activități specifice:** evaluare psihologică, consiliere, orientare vocațională (obligatoriu la clasele a 9 a și a 12 a)
- ▶ **Instrumente utilizate:** baterii de teste achiziționate de școală

Inspectoratul Școlar Județean
Iași

Casa de Educação

Technical University
of Lisbon

Orientarea școlară și vocațională a elevilor

- ▶ orientarea școlară și vocațională a elevilor se realizează de către un psiholog specializat - **nu de către diriginte**, care dezvoltă activități specifice cu deosebire pentru clasele a IX-a și a XII-a, dar oferă și consiliere individuală la cerere;
- ▶ **există o curriculumă specială** pentru clasa a IX-a (1 oră pe săptămână);
- ▶ în fiecare an se organizează conferința elevilor de clasa a IX-a (care reprezintă încheierea ciclului gimnazial) și sesiuni pentru părinții acestora, în vederea alegerii celui mai bun parcurs școlar liceal;

- ▶ pentru clasele profesionale, la finalul ciclului se organizează de către instituție un „târg de profesii”, iar pentru elevii claselor a XII-a, un salon al ofertelor universitare;
- ▶ la nivel național, în fiecare an se organizează „Futuralia”, un festival de anvergură la care participă toate universitățile din țară și elevii interesați;
- ▶ pentru orientarea școlară și vocațională a elevilor, fiecare instituție (grup de școli) achiziționează instrumente specifice standardizate pentru testarea, asistarea și evaluarea elevilor;

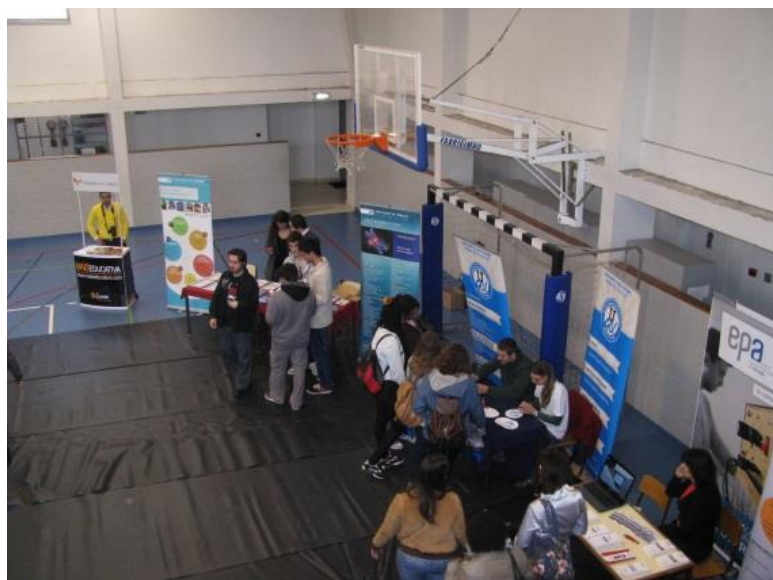
Inspectoratul Școlar Județean
Iași

Casa de Educație

Technical University
of Lisbon

Privind din istorie...

Manastirea Ieronimos

In inima maurilor... Castelul Pena

Mai sunt multe de descoperit...

Monumentul Descoperirilor

Mereu in arena...

CORIDA

La granita apelor...

Turnul din Belem

Finis coronat opus!!! (Sfarsitul incununeaza opera!)

